



بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران  
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

## دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده  
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۱۰/۱۰/۲۰۰۸

(شماره ۲۹)

۲۱ مهرماه ۱۳۸۷

## فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۷

۲- منطقه یورو

۱۰

۳- ژاپن

۱۳

۴- انگلیس

۱۷

۵- طلا

۱۹

۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۷/۷/۱۹

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۸/۱۰/۱۰

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۰ اکتبر	پنجشنبه ۹ اکتبر	چهارشنبه ۸ اکتبر	سه شنبه ۷ اکتبر	دوشنبه ۶ اکتبر	عنوان	جمعه ۳ اکتبر
۰/۶۴۶۸۴		۱/۱۳	۰/۶۵۴۱۸	۰/۶۵۵۲۷	۰/۶۵۲۴۱	۰/۶۵۲۶۴	۰/۶۵۵۱۶	۰/۶۵۵۴۱	دلار به SDR	۰/۶۵۱۲۵
۱/۷۷۹۰	(۳)	-۲/۹۵	۱/۷۲۶۵	۱/۷۰۳۵	۱/۷۰۸۶	۱/۷۲۹۴	۱/۷۴۶۶	۱/۷۴۴۵	لیره انگلیس *	۱/۷۷۵۶
۱/۰۶۵۹	(۵)	۶/۰۹	۱/۱۳۰۹	۱/۱۷۷۰	۱/۱۴۹۴	۱/۱۲۲۶	۱/۱۰۵۶	۱/۰۹۹۹	دلار کانادا	۱/۰۸۰۸
۱/۱۲۰۰	(۲)	۱/۴۱	۱/۱۳۵۸	۱/۱۳۷۰	۱/۱۲۹۰	۱/۱۲۷۲	۱/۱۳۹۳	۱/۱۴۶۵	فرانک سوئیس	۱/۱۲۷۸
۱۰۵/۳۶	(۱)	-۴/۵۱	۱۰۰/۶۱	۱۰۰/۵۷	۹۹/۶۵	۹۹/۶۴	۱۰۱/۳۳	۱۰۱/۸۹	ین ژاپن	۱۰۵/۲۲
۱/۴۰۲۹	(۴)	-۳/۳۲	۱/۳۵۶۴	۱/۳۴۰۶	۱/۳۶۱۳	۱/۳۶۶۵	۱/۳۶۰۱	۱/۳۵۳۵	یورو (یورو واحد اروپایی) *	۱/۳۷۹۷
۱/۵۴۶۰۴		-۱/۱۳	۱/۵۲۸۶۵	۱/۵۲۶۰۸	۱/۵۳۲۷۸	۱/۵۳۲۲۵	۱/۵۲۶۳۵	۱/۵۲۵۷۷	SDR به دلار	۱/۵۳۵۵۰
۸۶۶/۴۷		۲/۳۳	۸۸۶/۶۴	۸۹۰/۶۰	۸۹۱/۶۰	۹۱۱/۱۰	۸۸۳/۸۰	۸۵۶/۱۰	طلای لندن (هراونس)	۸۳۹/۳۰
۸۶۵/۰۰		۱/۶۸	۸۷۹/۴۹	۸۴۵/۸۰	۸۸۸/۵۵	۹۰۸/۰۵	۸۸۶/۷۵	۸۶۸/۳۰	طلای نیویورک (هراونس)	۸۳۰/۱۵
۹۳/۶۶		-۱۲/۵۶	۸۱/۸۹	۷۴/۰۹	۸۲/۶۶	۸۴/۳۶	۸۴/۶۶	۸۳/۶۸	نفت برنت انگلیس	۹۰/۲۵
۹۶/۶۸		-۱۰/۸۲	۸۶/۲۲	۷۷/۷۰	۸۶/۵۹	۸۸/۹۵	۹۰/۰۶	۸۷/۸۱	نفت پایه آمریکا	۹۳/۸۸
۱۰۵۷۱		-۱۳/۵۵	۹۱۳۸	۸۴۵۱	۸۵۷۹	۹۲۵۸	۹۴۴۷	۹۹۵۶	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۰۳۲۵
۱۱۲۹۳		-۱۶/۲۹	۹۴۵۳	۸۲۷۶	۹۱۵۷	۹۲۰۳	۱۰۱۵۶	۱۰۴۷۳	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۰۹۳۸
۵۷۸۰		-۱۲/۹۵	۵۰۳۲	۴۵۴۴	۴۸۸۷	۵۰۱۴	۵۳۲۷	۵۳۸۷	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۵۷۹۷
۴۹۰۶		-۱۱/۱۱	۴۳۶۱	۳۹۳۲	۴۳۱۴	۴۳۶۷	۴۶۰۵	۴۵۸۹	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۹۸۰

شماره ۳۰

\* هر واحد به دلار آمریکا

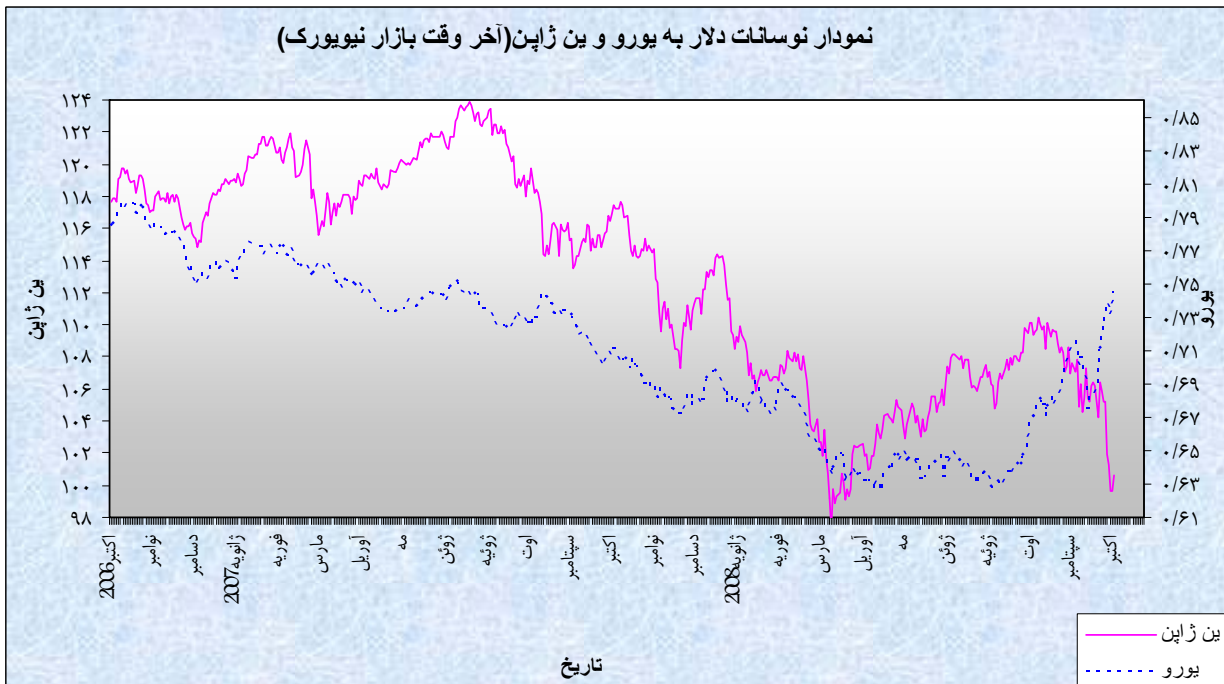
بسمه تعالی

## ۱- آمریکا

### الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای ین ژاپن، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر ین ژاپن ۴/۵۱ درصد کاهش و در برابر لیره انگلیس و یورو به ترتیب ۲/۹۵ درصد و ۳/۳۲ درصد، افزایش داشت. بنا به نرخهای آخروقت بازار مذکور، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۱۰۱/۸۹-۹۹/۶۴ ین و هر یورو در محدوده ۱/۳۶۶۵-۱/۳۴۰۶ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار، عمدتاً تحت تأثیر مشکلات مربوط به بازارهای مالی و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز جمعه هفته ماقبل مطابق با سوم اکتبر، برنامه ۷۰۰ میلیارد دلاری دولت آمریکا برای کمک به بانکهای این کشور به تصویب نهایی رسید. این درحالی است که سران چهار اقتصاد بزرگ اتحادیه اروپا



(آلمان، انگلیس، فرانسه و ایتالیا) در اجلاس روز شنبه پنجم اکتبر، نتوانستند در مورد ارائه یک برنامه کمک به بانکهای کشورهای عضو این اتحادیه به توافق برسند. این در حالی است که دولتهای عضو این اتحادیه مجبور شدند تا برای جلوگیری از ورشکستگی، اقدام به کمک به بانکهای بحران زده کشور خود نمایند. از سوی دیگر به دلیل ضعف شدید شاخصهای قیمت سهام در جهان، بسیاری از سرمایه گذاران، سرمایه ها را به سوی اوراق قرضه دولتی آمریکا به عنوان مأمین سرمایه گذاری سوق دادند. از طرف دیگر عرضه دلار در بازار بسیار محدود بود. بطوریکه نرخ بهره بین بانکی دلار در بازار لندن، حدود ۲/۰ درصد از نرخ بهره وجوه فدرال بالاتر بود. موارد مذکور سبب شد تا در روز دوشنبه دلار در برابر یورو، لیره انگلیس، فرانک سوئیس و برخی از ارزهای عمده دیگر تقویت شود. اما در این روز ضعف شدید بازارهای سهام، از جمله بازار سهام آمریکا، موجب فرار سرمایه ها به سوی ین به عنوان مأمین سرمایه گذاری شد. بسیاری از سرمایه گذاران برای خرید سهام و سایر داراییها اقدام به استقراض ین و تبدیل آن به سایر ارزها کرده بودند. باتوجه به ابهامات شدید در بازارهای ارزی، بسیاری از معامله گران اقدام به خرید ین برای پوشش کمبودها کردند. همین امر به تقویت شدید ین گردید. بطوریکه هر دلار از ۱۰۵/۳۰ ین در پایان روز جمعه هفته ماقبل بازار نیویورک به ۱۰۰/۲۶ ین در مقطعی از روز دوشنبه گذشته کاهش یافت. این شدیدترین کاهش ارزش روزانه ین از زمان بحران سال ۱۹۹۸ میلادی آسیا، بوده است. در روز سه شنبه اظهارات رئیس بانک مرکزی آمریکا نشان داد که این بانک درصدد ادامه کاهش نرخهای بهره کلیدی این کشور است. همچنین مفاد صورتجلسه ۱۶ سپتامبر کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگذاری بانک مرکزی آمریکا) در روز سه شنبه منتشر شد. طبق مفاد این صورتجلسه، اعضای شورای سیاستگذاری عقیده داشتند که تشدید بحران مالی، اثرات منفی بر اقتصاد باقی خواهد گذاشت. احتمال ادامه کاهش نرخهای بهره کلیدی آمریکا و احتمال اتخاذ تدابیری از سوی وزارت خزانه داری و بانک مرکزی انگلیس برای حل مشکل بانکهای این کشور، سبب ضعف دلار در برابر لیره و یورو در روز سه شنبه شد. اما در این روز تصمیم بانک مرکزی آمریکا به ارائه تسهیلاتی جهت خرید اوراق تجاری (Commercial paper) تاحدودی سیر صعودی ارزش ین در برابر دلار را متوقف کرد. در این روز تصمیم بانک مرکزی استرالیا به کاهش نرخ بهره کلیدی خود از ۷/۰ درصد به ۶/۰ درصد، موجب تقویت دلار در

برابرد دلار استرالیا گردید. در روز چهارشنبه در بازارهای آسیایی شاخصهای قیمت سهام به شدت کاهش یافتند. در این روز قیمت سهام Nikkei ژاپن حدود ۹/۴ درصد کاهش یافت که شدیدترین کاهش روزانه آن از زمان سقوط سهام در سال ۱۹۸۷ میلادی تاکنون بوده است. بعد از آن بانک مرکزی آمریکا و بانک مرکزی اروپا به همراه بانکهای مرکزی انگلیس، کانادا، سوئیس، سوئد و چین بطور هماهنگ نرخهای بهره کلیدی خود را کاهش دادند. از ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ میلادی تاکنون، این اولین باری است که نرخهای بهره کلیدی بطور هماهنگ کاهش داده می شوند. هدف از این کاهش نرخهای بهره کلیدی، افزایش ریسک پذیری سرمایه گذاران بوده است. به همین دلیل، پس از کاهش مذکور، به موقعیت دلار بعنوان مأمن سرمایه گذاری بیشتر لطمه وارد شد و دلار در برابر اکثر ارزهای عمده کاهش یافت. حتی دلار در مقطعی از این روز به کمتر از ۹۹ ین، یعنی به پایین ترین سطح ۶/۵ سال گذشته رسید. در روز پنجشنبه، دلار بار دیگر در برابر سایر ارزها تقویت شد. چون کاهشهای هماهنگ نرخهای بهره کلیدی توسط بانکهای مرکزی نیز نتوانست اعتماد بانکها را به یکدیگر بازگرداند. همین امر سبب شد تا بانکها به احتکار وجوه نقد، مخصوصاً دلار، ادامه دهند. حتی نرخهای بهره دلاری در بازارهای بین بانکی افزایش یافت. موارد مذکور موجب تقویت دلار در برابر یورو، لیره انگلیس و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز پنجشنبه گذشته شد. در روز جمعه، به دلیل تداوم کاهش شدید ارزش سهام و محدود بودن عرضه بین بانکی دلار، این ارز در برابر یک سبدی از ارزها افزایش یافت. در طی دو هفته گذشته دلار در برابر یک سبد ارزی موسوم به شاخص دلار بورس بین قاره ای (Continental Exchange's U.S. dollar Index) حدود ۶/۷ درصد افزایش یافت که بهترین عملکرد دو هفته ای دلار از سپتامبر سال ۱۹۹۲ میلادی به بعد می باشد.

## ب- بازار پولی داخلی

در روز چهارشنبه بانک مرکزی آمریکا به همراه بانک مرکزی اروپا و بانکهای مرکزی سوئیس، سوئد، کانادا و انگلیس نرخهای بهره کلیدی خود را کاهش دادند. طبق تصمیم روز چهارشنبه نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال با ۰/۵ درصد کاهش به ۱/۵ درصد و نرخ بهره کلیدی با ۰/۵ درصد کاهش به ۱/۷۵ درصد تنزل یافتند. کندی فعالیت اقتصادی ماههای اخیر و تشدید مشکلات بانکها، از علل اصلی کاهش نرخهای بهره کلیدی بوده اند. تشدید مشکلات نقدینگی بانکها، مانع رشد هزینه های سرمایه گذاری و هزینه های مصرفی خواهد شد. همچنین کاهش قیمت نفت و مواد اولیه نیز در ترغیب بانک مرکزی به کاهش نرخهای بهره کلیدی مؤثر بوده است. چون کاهش قیمت نفت و سایر مواد اولیه تا حدودی ترس از افزایش فشارهای تورمی را از میان برد. اما علیرغم کاهش نرخهای بهره کلیدی، شاخص های قیمت سهام آمریکا تا پایان هفته به سیر نزولی شدید خود ادامه دادند. چون بسیاری بر این باورند که کاهش اخیر و هماهنگی نرخهای بهره کلیدی در کشورهای صنعتی برای جلوگیری از بروز رکود اقتصادی کفایت نمی کند. کاهش قیمت سهام سبب شد تا ارزش کل سهام در جهان در طی چهار هفته گذشته ۴/۶ تریلیون دلار و در طی ۱۲ ماه گذشته ۱۲/۰ تریلیون دلار کاهش یابد. شاخص قیمت سهام داو جونز در روز جمعه برای هشتمین روز متوالی کاهش یافت.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۱۹ سپتامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۶ سپتامبر	متوسط هفته منتهی به ۳ اکتبر	متوسط هفته منتهی به ۱۰ اکتبر
دلار آمریکا	۵/۲۹	۳/۴۸	۴/۱۳	۴/۵۴
یورو	۱/۰۱	۵/۰۸	۵/۲۹	۵/۳۷
ین ژاپن	۶/۲۸۳	۰/۹۱۴	۱/۰۱۳	۱/۰۸۲
لیره انگلیس	۵/۸۷	۶/۱۶	۶/۲۸	۶/۲۸

## ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، موازنه حساب تجاری در ماه اوت و چندماه و چندسال گذشته به شرح زیر می باشد:

ارقام به میلیارد دلار

عنوان	سال	۲۰۰۶	۲۰۰۷	هشت ماهه اول ۲۰۰۷	هشت ماهه اول ۲۰۰۸	اوت ۲۰۰۷	ژوئیه ۲۰۰۸	اوت ۲۰۰۸
موازنه حساب تجارت کالا و خدمات		-۷۵۸/۵۲	-۷۱۱/۶۱	-۴۷۱/۰۱	-۴۷۸/۱۰	-۵۵/۳۳	-۶۱/۳۱	-۵۹/۱۴
- صادرات		۱۴۴۵/۷۰	۱۶۲۱/۸۱	۱۰۶۷/۴۸	۱۲۵۹/۲۷	۱۴۲/۱۱	۱۶۸/۰۹	۱۶۴/۷۲
- واردات		۲۲۰۴/۲۳	۲۳۳۳/۴۲	۱۵۳۸/۴۹	۱۷۳۷/۳۷	۱۹۷/۴۵	۲۲۹/۳۹	۲۲۳/۸۵
موازنه حساب نفتی		-۲۷۰/۸۶	-۲۹۳/۵۳	-۱۸۰/۹۷	-۲۸۱/۱۴	-۲۴/۴۱	-۴۲/۹۵	-۳۵/۶۱
- قیمت هربشکه نفت وارداتی به دلار		---	---	---	---	۶۸/۱۶	۱۲۴/۶۶	۱۱۹/۹۹
موازنه حساب تجاری با چین		-۲۳۲/۵۹	-۲۵۶/۲۷	-۱۶۳/۷۹	-۱۶۷/۶۷	-۲۲/۵۴	-۲۴/۸۷	-۲۵/۳۳
موازنه حساب تجاری با اتحادیه اروپا		-۱۱۶/۴۹	-۱۰۷/۳۹	-۷۰/۷۲	-۶۲/۹۱	-۹/۹۴	-۱۱/۰۳۵	-۶/۷۸
موازنه حساب تجاری با ژاپن		-۸۸/۵۷	-۸۲/۸۰	-۵۴/۹۴	-۵۰/۷۸	-۶/۸۹	-۶/۳۲	-۴/۷۶

در ماه اوت کاهش کسری تجاری عمدتاً به دلیل کاهش قابل ملاحظه متوسط قیمت نفت بوده است. قیمت نفت خام پس از تشدید بحران مالی آمریکا در اواخر ماه سپتامبر و اوایل ماه اکتبر نیز به شدت کاهش یافت. به این ترتیب می توان به ادامه کاهش کسری تجاری آمریکا در ماههای آینده نیز امیدوار بود.



عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

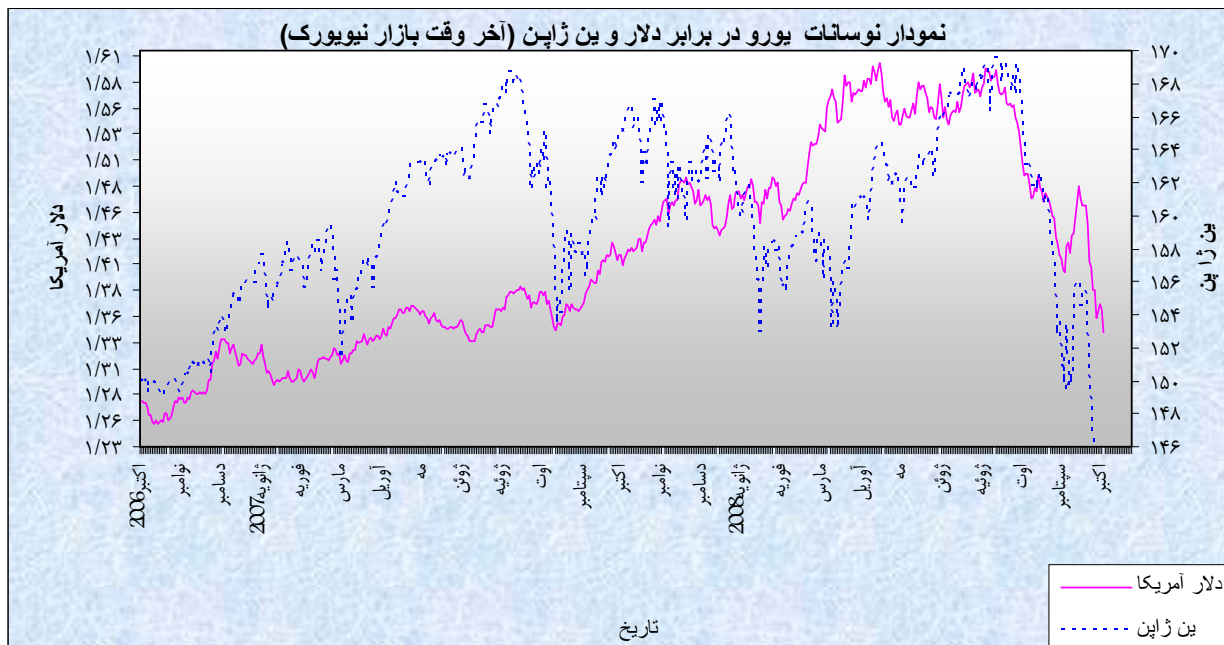
سال ۲۰۰۸												ماه	شاخصهای اقتصادی
سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر		
۶/۱	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	۵/۰	۴/۷	۴/۸	نرخ بیکاری (به درصد)	
	-۵۹/۱۴	-۶۱/۳۱	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	-۵۷/۹	-۶۳/۱۲	-۵۷/۷۷	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
			۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	۰/۱	۰/۳	-۰/۵	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
		۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	۴/۱	۴/۳	۳/۵	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
سه ماه سوم			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
			۲/۸			۰/۹			۰/۶				

## ۲- منطقه یورو

### الف - نوسانات یورو

در هفته گذشته یورو در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای دلار کانادا، تضعیف شد. متوسط ارزش یورو در هفته گذشته نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۳/۳۲ درصد کاهش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۳۶۶۵-۱/۳۴۰۶ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات ارزش یورو به طور عمده متأثر از وضعیت بازارهای مالی و معامله سوداگرانه بود. در روز دوشنبه اخبار منتشره حاکی از آن بود که نشست رهبران چهار اقتصاد بزرگ منطقه یورو در پایان هفته ماقبل (هفته منتهی به ۳ اکتبر) بدون توافق بر سر یک سیاست هماهنگ اقتصادی در واکنش به بحران اخیر مالی پایان یافته است. البته کشورهای اروپایی به طور مجزا در زمینه حفاظت از پرده های بانکی اقدامات و تدابیری اتخاذ



کردند که آخرین آنها متعلق به کشور سوئد بود. بازارهای سهام اروپایی هم در این روز افت قابل ملاحظه ای داشت. در نتیجه ارزش یورو در برابر دلار کاهش یافت. در روز سه شنبه تصحیحات تکنیکی صورت گرفت که به سود یورو تمام شد. در روز چهارشنبه گروهی از بانکهای مرکزی دنیا از جمله منطقه یورو، چین، کانادا، سوئیس و سوئد اقدام به کاهش نرخهای بهره کلیدی خود نمودند. این اقدامات امید زیادی به خروج کشورهای مذکور از بحران بوجود آورد. این خوشبینی ها در روز پنج شنبه نیز ادامه داشت و ریسک پذیری در بازار را تشویق نمود؛ بطوریکه بازارهای سهام رشد داشتند. مجموع موارد مذکور سبب ترقی یورو در برابر دلار در روزهای سه شنبه، چهارشنبه و پنج شنبه گردید. در روز جمعه، فعالان بازار در انتظار برگزاری نشست گروه هفت و تصمیمات احتمالی در جهت حل بحران مالی بودند. در نتیجه ریسک گریزی معامله گران افزایش یافت و یورو در برابر دلار تضعیف گردید.

### ب - بازار پولی داخلی

در هفته گذشته بانک مرکزی اروپا نرخهای بهره کلیدی در این منطقه را ۰/۵ درصد کاهش داد. بدین ترتیب نرخ بهره عملیات بین بانکی به ۳/۷۵ درصد رسید که از ۱۵ اکتبر قابل اجرا خواهد بود. همچنین نرخ سود تسهیلات به ۴/۷۵ درصد و نرخ سود سپرده ها به ۲/۷۵ درصد رسید که بلافاصله پس از اعلام تصمیم شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی اعمال می شود.

### ج - اقتصاد داخلی

رشد سه ماهه به سه ماه تولید ناخالص داخلی منطقه یورو از ۰/۷ درصد در سه ماهه اول به ۰/۲ - درصد در سه ماهه دوم کاهش یافت و رشد سالانه آن طی سه ماهه های مذکور به ترتیب ۲/۱ و ۱/۴ درصد بود. ارقام فوق به روشنی نشان می دهد که رشد اقتصادی منطقه به میزان قابل ملاحظه ای کاسته شده است. اجزای تشکیل دهنده GDP هم ارقام نگران کننده ای را نشان می دهد. مخارج مصرفی برای دومین سه ماهه متوالی افت نشان می دهد که منعکس کننده آثار افزایش قیمت

های انرژی و مواد غذایی است. صادرات هم کاهش داشته که ناشی از یوروی قوی است؛ هرچند آثار منفی آن بر روی تراز تجاری بدلیل افت واردات خنثی شده است. تولیدات صنعتی فرانسه در ماه اوت به طور ماهانه و سالانه به ترتیب ۰/۴ و ۲/۱ درصد کاهش داشته است. مازاد تجاری آلمان از ۱۱/۶ میلیارد یورو در ماه ژوئیه به ۱۳/۱ میلیارد یورو در ماه اوت افزایش پیدا کرد. میزان صادرات و واردات در ماه اوت نسبت به ماه قبل به ترتیب ۰/۵ درصد و ۲/۵ درصد کاهش نشان داد و همین فزونی گرفتن افت واردات بر افت صادرات دلیل اصلی بهبود مازاد تجاری بوده است.

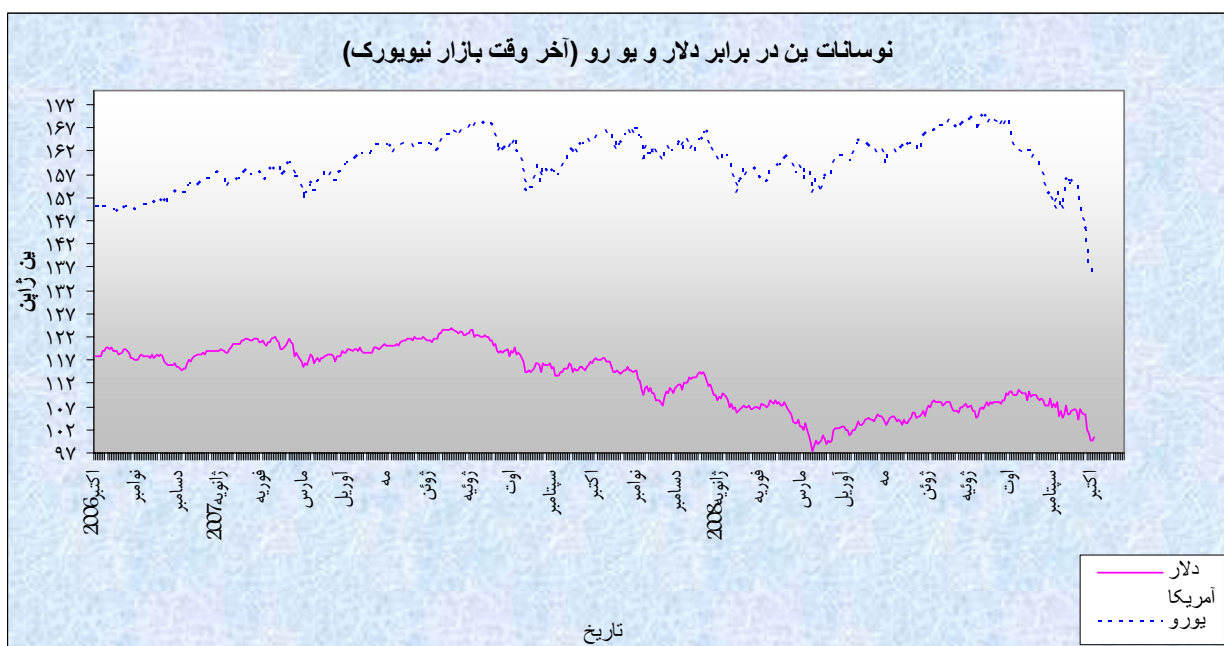
#### عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

سال ۲۰۰۸								سال ۲۰۰۷					شاخصهای اقتصادی ماه
اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر		
۷/۵	۷/۴	۷/۴	۷/۳	۷/۲	۷/۱	۷/۱	۷/۱	۷/۲	۷/۲	۷/۲	۷/۳	نرخ بیکاری (به درصد)	
	-۳/۶۳۴	۰	۷/۲۹	۳/۵۷	-۲/۱۷	۱۸/۰۰	۹/۷۱	-۰/۹	۱۱/۴۶	۱۶/۴۱	۱۳/۲	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	
	-۰/۳	-۰/۲	-۱/۹	۰/۸۸	-۰/۶۰	۰/۳۵	۰/۷	-۰/۲	-۰/۴	-۰/۴	-۰/۸	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۷	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۲	۳/۱	۳/۱	۲/۶	۲/۱	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	
سه ماهه سوم		سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)			
		۱/۴			۲/۱			۲/۳					

### ۳- ین ژاپن

#### الف- نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۰/۵۱ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۱۰۶/۳۶-۱۰۴/۲۱ ین معامله گردید. نوسانات ارزش ین طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر تداوم بحران بازارهای مالی، سقوط بازارهای سهام و برخی موارد دیگر قرار داشت. سقوط شاخص قیمت در بازارهای سهام باعث شد تا ین در هفته گذشته به بالاترین سطح خود طی سه سال گذشته در برابر یورو و بالاترین سطح در برابر پوند انگلیس طی هفت سال گذشته برسد. روز دوشنبه در بازار ژاپن، دلار به روند صعودی خود ادامه داد. وخم ترشدن اوضاع بخش بانک در منطقه یورو، معامله گران را نسبت به وضعیت اقتصاد این منطقه نگران کرده است. به همین دلیل و با افزایش ریسک گریز جفت UsdJpy به میزان قابل توجه کاهش یافت. بازار سهام ژاپن با افت قیمت همراه شد. سه شنبه، بانک مرکز ژاپن (BoJ)، چنانکه از قبل انتظار می رفت میزان نرخ بهره بانک خود را بدون تغییر در سطح ۰/۵ درصد تثبت نمود. در



بیانیه همراه اعلام نرخ بهره این هشدار پررنگ بود که رشد اقتصاد داخل ژاپن به دلیل "تضعیف رشد اقتصاد در سار کشورهای جهان" با کاهش قابل توجه همراه خواهد بود. بیانیه بانک مرکزی ژاپن همچنین به این نکته اشاره نمود که به دلیل سقوط برخی از موسسات مالی و عدم موفقیت برنامه های نجات، فشار بر بازارهای مالی جهان رو به افزایش است. چهارشنبه در بازار ژاپن، دلار در روند خنثی به حرکت خود ادامه داد و بازار بورس این کشور بار دیگر با کاهش ارزش سهام همراه شدند. ریسک گریزی (Risk Aversion) به شدت در بازار سهام ژاپن ادامه یافت و با ادامه نگرانی از شرایط اقتصاد جهان؛ افت شدید قیمت را تجربه کرد. در روز چهارشنبه، شاخص سهام توکو (Nikkei) به میزان ۹/۳۸ درصد سقوط کرد. در روز پنج شنبه پس از آنکه بانکهای مرکزی کشورهای عمده و حتی کشورهای شرق آسیا نظیر چین، هنگ کنگ و کره جنوبی اقدام به کاهش نرخهای بهره کلیدی خود کردند تا حدودی از شرایط پر اضطراب حاکم بر بازارهای سهام آسیا کاسته شد. شاخص سهام ژاپن اندکی تقویت شد. بیشترین افزایش در بورسهای آسیایی مربوط به شاخص سهام هنگ کنگ موسوم به Hang Seng بود که به میزان ۲/۷ درصد افزایش یافت. EurUsd در روز پنج شنبه در سطوح نزدیک به ۱/۳۵۸۰ شروع بکار کرد، اما به خاطر نگرانی از عدم بازگشت اعتماد به بازارها، در دو ساعت اولیه سشن آسیا تنها تا سطح ۱/۳۷۰۰ پیش رفت. این نیز در برابر تمامی ارزهای عمده تضعیف گردید. با این حال بازار اعتقاد دارد که اقدام هماهنگ بانک های مرکزی جهان در کاهش نرخهای کلیدی بهره از کارایی لازم برای مقابله با بحران مالی جهان برخوردار نیست. زیرا این اقدام در مقایسه با بحران مالی موجود بسیار ناچیز بوده و بسیار دیر هنگام اتخاذ شده است. به همین دلیل انتظار می رود که این همچنان در سطوح قوی باقی بماند. روز جمعه در بازار آسیا، به دلیل استمرار فشار شدید نزولی در بازارهای سهام، دلار در برابر تمامی ارزهای اصلی به استثنای ین ژاپن - تقویت شد دلار در برابر یورو تقویت شد و هر یورو از سطح ۱/۳۶۹۵ تا ۱/۳۵۰۱ دلار سقوط کرد. اما دلار در برابر ین تضعیف گردید و هر دلار از نرخ ۱۰۰/۸۴ تا ۹۸/۸۰ ین تنزل یافت. GbpUsd به شدت کاهش یافت و هر پوند از نرخ ۱/۷۲۵۷ به سطح ۱/۶۷۹۶ سقوط کرد. موج شدید نزولی روز پنج شنبه در وال استریت، در روز جمعه به بازارهای آسیا نیز گسترش یافت و شاخصهای اصلی این منطقه را با کاهش قابل توجه روبرو ساخت. شاخص بورس توکیو (Nikkei) به میزان ۹/۶٪ و شاخص بورس هنگ کنگ (Hang Seng)، بیش از ۷ درصد سقوط کردند.

## ب- اقتصاد داخلی

وضعیت اقتصادی ژاپن رو به وخامت است و حتی شرایط ریسک گریزی بازار که در نتیجه تمایل سرمایه گذاران به یکنواختی می دهد، نمی تواند این حقیقت را کتمان نماید. علاوه بر آمارهای ضعیف اقتصادی ژاپن طی هفته های اخیر انتشار تحقیق وضعیت تجاری تانکان در سه ماهه سوم با کاهش، تاییدی بر بدتر شدن شرایط اقتصادی در این کشور بود. شاخص تولیدات بزرگ، از رقم ۵ به ۳- سقوط کرد و شاخص بخش خدمات از رقم ۱۰ به ۱ رسید. نرخ بیکاری مربوط به ماه اکتبر نیز ۴/۲ درصد افزایش یافت. این نرخ در ماه ژوئیه ۴ درصد بود. شاخص تولیدات صنعتی ماه اکتبر نیز با کاهشی فراتر از انتظار روبرو شد. در حالی که انتظار می رفت این شاخص ۲ درصد کاهش یابد ۳/۵ درصد کاهش یافت. این در حالی است که شاخص تولیدات صنعتی در ماه قبل از آن یعنی ژوئیه ۰/۹ درصد افزایش یافته بود. بنابراین در صورتی که بازارهای مالی بتوانند از شرایط فعلی خارج شوند، ین ژاپن (Jpy) به دلیل احتمال وقوع رکود اقتصادی در این کشور، تحت فشار شدیدی قرار گیرد .

### عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

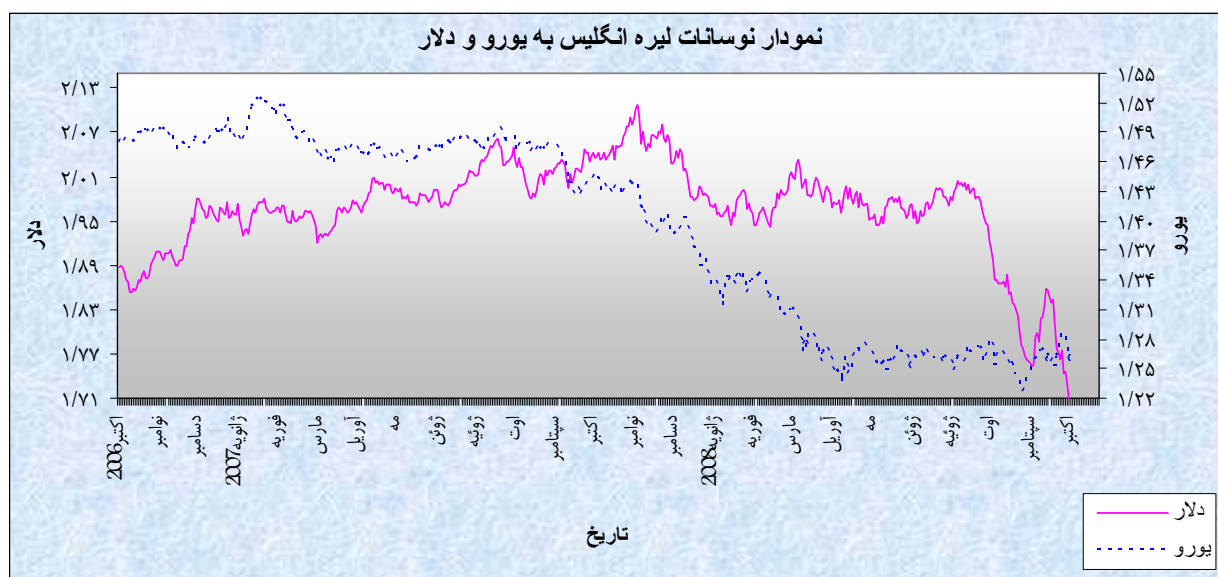
سال ۲۰۰۸									سال ۲۰۰۷			شاخصهای اقتصادی
اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	اوت	سپتامبر	
۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰			نرخ بیکاری (به درصد)
۱۹/۲۳	۸/۴۰	۹/۲۷	۰/۸۰	۹/۶۶	۱۲/۴۱	۶/۱۸	۵/۰۷	۲/۳۶	۲/۱۷			موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
۱/۷۰	-۱/۶۰	۱/۴۰	-۲/۲۰	۱/۶۰	-۳/۴۰	-۰/۲۰	۲/۸۰	-۲/۲۰	۰/۹۰			درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۰/۳۰	۰/۶۰	۰/۷۰	۰/۷۰	۱/۰۰	۱/۲۰	۰/۸۰	۱/۳۰	۲/۰۰	۲/۳۰	۲/۱۰		تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
۲/۶			۳/۲			-۲/۴						

## ۴- انگلیس

### الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای یورو تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۳/۷۵ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۸۰۸۸-۱/۷۶۱۶ دلار معامله گردید.

آقای دارلینگ، وزیر خزانه داری انگلیس، در روزهای آخر هفته ماقبل گذشته اظهار داشت، بانک مرکزی (BoE) برای تثبیت وضعیت بازار، هر اقدامی که لازم باشد، صورت خواهد داد. به این ترتیب معامله گران که از مدتها قبل، احتمال کاهش ۵۰ واحد، در نرخ بهره این بانک را در نظر گرفته اند نسبت به اظهارات آقای دارلینگ واکنش نشان داده و اقدام به فروش لیره نمودند. به همین دلیل در روز دوشنبه با وجود اینکه دولت انگلیس اعلام کرد که از سپرده های بانکی معمولی در برابر بحران مالی اخیر حمایت خواهد کرد ارزش سهام بانکها در بورس لندن به سرعت کاهش یافت. شاخص اصلی سهام لندن FTSE100 ۳۹۱ واحد یعنی در حدود ۷/۸ درصد کاهش یافت. به این ترتیب در روز





دوشنبه روند نزولی پوند در برابر دلار آمریکا ادامه یافت و به پایین ترین سطح خود طی دو سال و نیم اخیر رسید و هر لیره حتی کمتر از  $1/7400$  دلار نیز معامله شد. شرایط ریسک گریزی حاکم بر بازار نیز باعث تضعیف ۵ درصدی لیره در برابر ین ژاپن گردید و هر لیره کمتر از  $139/96$  ین معامله شد. در روز سه شنبه به دنبال اظهارات مقامات دولت آلمان مبنی بر حمایت از سپرده داران در برابر بحران مالی اخیر و به طور کلی تلاش مقامات اروپایی برای حفظ ثبات در بازارهای مالی، یورو و پوند به میزان اندکی تقویت شدند و به این ترتیب تا حدودی از نگرانی حاکم بر بازار کاسته شد. شاخص سهام انگلیس نیز  $0/4$  درصد افزایش یافت. بالاترین نرخ لیره در این روز در بازار لندن  $1/7654$  دلار بود در حالی که در روز قبل از آن هر لیره در برخی ساعات حتی تا نرخ  $1/7322$  دلار نیز کاهش یافته بود که پایین ترین رکورد طی دو سال و نیم گذشته محسوب می شد. بازار لندن در روز چهارشنبه شاهد کاهش مجدد لیره به پایین ترین سطوح خود در برابر دلار بود. در این روز بانکهای مرکزی اروپا و آمریکا و سوئیس به همراه بانک مرکزی انگلیس در اقدامی هماهنگ نرخهای بهره کلیدی خود را ۵۰ واحد پایه کاهش دادند. به دنبال این اقدام رفته رفته تردیدها در مورد توفیق این اقدام مشترک برای مقابله با بحران مالی جهانی افزایش یافت. همین موضوع باعث تضعیف لیره در برابر دلار و یورو گردید. شاخص سهام انگلیس نیز در روز چهارشنبه در حدود  $0/2$  درصد کاهش یافت. این در حالی بود که دولت انگلیس در طرحی موسوم به طرح نجات، اعتباری معادل ۵۰ میلیارد پوند ( $87/84$  میلیارد دلار) را به شبکه بانکی این کشور تزریق کرد. این مبلغ بخشی از ۲۰۰ میلیارد پوندی است که قرار است دولت انگلیس در ازای تملک بخشی از سهام بانکهای مهم آن کشور در اختیار آنها قرار دهد. انتشار ارقام ضعیف اقتصادی انگلیس از جمله کسری تجاری و شاخص قیمت مسکن که شدیدترین کاهش را طی ۲۵ سال گذشته در ماه سپتامبر تجربه کرد باعث تضعیف لیره در برابر ارزهای عمده، بویژه دلار آمریکا در روزهای پنج شنبه و جمعه گردید.

## ب- بازار پولی

مطابق زمان بندی اعلام شده قرار بود کمیته سیاستگذاری پولی بانک مرکزی انگلیس در روز پنج شنبه تشکیل جلسه دهد. اما این کمیته به طور غافل گیرانه روز چهارشنبه ۸ اکتبر تشکیل جلسه داد و در اقدامی هماهنگ با فدرال رزرو و بانک مرکزی اروپا نرخ بهره کلیدی خود را ۵۰ واحد پایه کاهش داد. این میزان کاهش در یک نوبت طی هفت سال گذشته بی سابقه بود و به دلیل افزایش نگرانی ها از وضعیت اقتصادی و مالی آن کشور صورت گرفت. به این ترتیب نرخ بهره کلیدی بانک مرکزی انگلیس از ۵/۰ درصد به ۴/۵ درصد کاهش یافت. به نظر می رسد با توجه به وضعیت اقتصاد و بحران مالی حاکم بر اقتصاد انگلیس، کمیته سیاستگذاری بانک مرکزی این کشور در ماه نوامبر سال جاری نیز باز هم نرخ بهره کلیدی خود را کاهش دهد.

## ج - وضعیت اقتصادی

شاخص های اقتصادی انگلیس نشان می دهند که اقتصاد این کشور برای نخستین بار از اوایل دهه ۹۰ میلادی وارد رکود شده است. بر اساس اطلاعات منتشر شده توسط اطاق بازرگانی انگلیس تمام شاخصهای صنعتی و خدمات در سه ماهه سوم سال جاری با کاهش روبرو شده اند و در برخی موارد به پایین ترین سطوح تاریخی خود رسیده اند. تولیدات کارخانه ای از ۰/۲- در ماه ژوئیه به ۰/۴- درصد در ماه اوت تنزل و تولیدات صنعتی نیز از ۰/۴- به ۰/۶- در ماه اوت کاهش یافته اند که پایین ترین سطح از مارس ۲۰۰۵ محسوب می شود. کسری تجاری انگلیس در ماه اوت نیز علی رغم کاهش نسبی ارزش لیره در برابر ارزهای اصلی ۸/۲ میلیارد لیره بود که در مقایسه با میزان کسری تجاری در ماه ژوئیه (۸/۲۴ میلیارد لیره) تفاوت آشکاری نداشت. شاخص Halifax مربوط به قیمت مسکن نیز در سریعترین کاهش سالانه طی ۲۵ سال اخیر در ماه سپتامبر ۱۳/۳ در مقایسه با سپتامبر سال گذشته کاهش یافت. به نظر نمی رسد که وضعیت مسکن در انگلیس با توجه به شرایط فعلی در آینده نزدیک رو به بهبودی رود.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

سال ۲۰۰۸								سال ۲۰۰۷					ماه	شاخصهای اقتصادی
اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر			
۲/۸	۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۶	نرخ بیکاری (به درصد)		
-۱۵/۴۷	-۱۶/۳۹	-۱۵/۷۳	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	-۱۵/۲۶	-۱۶/۳۸	-۱۵/۰۴	-۱۶/۷۲	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)		
	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰	-۰/۱	۰/۵	-۰/۴	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی		
۴/۷	۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۱/۸	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)		
سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماهه چهارم ۲۰۰۷		سه ماهه سوم ۲۰۰۷			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)			
۱/۵			۲/۳			۲/۸		۳/۳						

## ۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۱/۶۸ درصد افزایش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۹۰۸/۰۵-۸۴۵/۸۰ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته، نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر بحران مالی جهان و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در سه روز اول هفته گذشته بسیاری بر این باور بودند که برنامه ۷۰۰ میلیارد دلاری دولت آمریکا برای کمک به بانک های این کشور، نمی تواند به بحران مالی جهان پایان بخشد. علاوه بر آن در اوایل هفته مشکلات مالی جدیدی برای برخی از بانکهای اروپایی بوجود آمد. ظاهراً مقامات چهار اقتصاد بزرگ اتحادیه اروپایی در مورد روش برخورد با بحران مالی اتفاق نظر نداشتند. شاخصهای قیمت سهام نیز در بازارهای عمده جهان به سرعت سیر نزولی را می پیمودند. بانک مرکزی و چند بانک مرکزی عمده دیگر در روز چهارشنبه بطور هماهنگ نرخهای بهره کلیدی خود را کاهش دادند. اما این اقدام آنان نیز نتوانست اعتماد بین بانکی را افزایش دهد. موارد مذکور سبب افزایش شدید قیمت طلا در سه روز اول هفته گذشته شد. حتی در مقطعی از روز چهارشنبه قیمت هر اونس طلا به ۹۲۰ دلار رسید. در واقع در آن مقطع از روز قیمت هر اونس طلا نسبت به پایان وقت روز جمعه هفته ماقبل

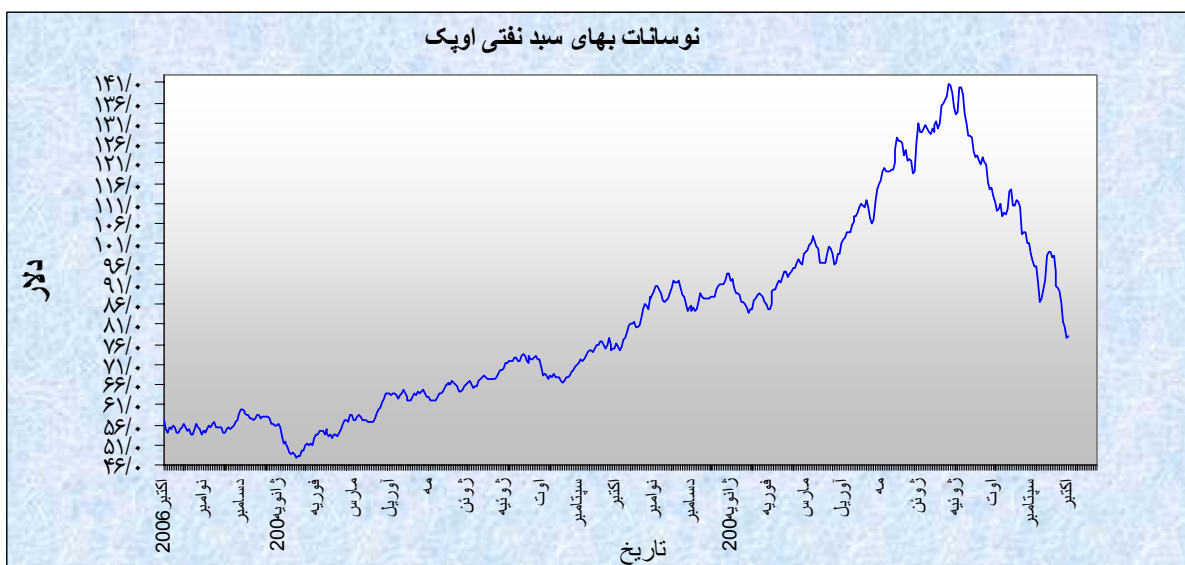


حدود ۹۰/۰ دلار افزایش یافت. در روزهای مذکور رابطه بین نوسانات قیمت طلا و نوسانات دلار تقریباً قطع شده بود. به همین دلیل ترقی دلار نتوانست سیر صعودی قیمت طلا را متوقف نماید. اما در روزهای پنجشنبه و جمعه با کاهش نرخهای بهره بین بانکی، تا حدودی معامله گران را نسبت به بهبود وضعیت مالی بانکها امیدوار نمود. از سوی دیگر با ادامه کاهش شاخصهای قیمت سهام، بسیاری از سرمایه گذاران مجبور به فروش طلا جهت ترمیم وثیقه های مربوط به اخذ وام، شدند. بسیاری از این وام گیرندگان، سهام خود را به عنوان وثیقه در نزد وام دهنده گذاشتند. کاهش قیمت سهام، موجب کاهش ارزش این وثیقه شد و وام گیرندگان می بایستی اقدام به ترمیم این ودیعه ها بنمایند. البته در روزهای مذکور در برخی اوقات قیمت طلا به بالای ۹۰۰ دلار نیز می رسید ولی این وضعیتی موقتی و زودگذر بود.

## ۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱۰/۸۲ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۹۰/۰۶-۷۷/۷۰ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته به طور عمده تحت تأثیر بحران مالی، نوسانات بازار



سهام و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه اخبار و گزارشهای منتشره در منطقه یورو نشان می داد که بحران مالی کاملاً به این منطقه هم سرایت کرده است. این موضوع به نگرانی نسبت به کاهش تقاضای جهانی دامن زد. چنانکه آقای شکیب خلیل رئیس اوپک گفت که میزان تقاضا در کشورهای مصرف کننده نفت نزدیک به ۳ میلیون بشکه در روز کاهش یافته است. به همین دلایل قیمت نفت برای چهارمین روز کاری متوالی کاهش پیدا کرد. در روز سه شنبه بانک مرکزی استرالیا در واکنش به بحران اخیر مالی نرخ بهره کلیدی در این کشور را کاهش داد. این خبر تأثیر مثبتی برای بازارهای مالی به همراه داشت که به دنبال آن بهای نفت ترقی یافت. در اوایل روز چهارشنبه به وقت بازار نیویورک، گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا از وضعیت موجودی انبار نفت و فرآورده های عمده نفتی این کشور به شرح جدول زیر منتشر گردید:

**جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا**

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۸/۱۰/۰۳ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۰۲/۶	۲/۷۵	-۲/۶۷
نفت حرارتی و دیزل	۱۲۲/۶	-۰/۴۱	-۸/۶۴
بنزین	۱۸۶/۸	۴/۰۱	-۶/۵۵

بر اساس این گزارش، موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۳ اکتبر نسبت به هفته ماقبل آن ۸/۱ میلیون بشکه افزایش نشان داد که این رقم سه برابر میزان پیش بینی شده توسط فعالان بازار بود. انتشار این گزارش فشار نزولی زیادی بر بهای نفت وارد نمود. اما در ادامه معاملات این روز بر اساس برخی شنیده ها، احتمال کاهش تولید توسط اوپک تقویت گردید. آقای چاوز رئیس جمهور ونزوئلا گفت که این سازمان قصد برگزاری یک نشست اضطراری دارد. از سوی دیگر، بورس وال استریت پس از پنج روز افت متوالی در این روز رشد داشت. در نتیجه این موارد، روند نزولی قیمت نفت تا حدی برگشت نمود. در روز پنج شنبه تحلیل گران بازار نسبت به اینکه اقدامات اخیر بانکهای مرکزی عمده دنیا در اتخاذ سیاستهای پولی انبساطی بتواند مانع وقوع رکود در اقتصاد جهانی شود، بدبین بودند.

این موضوع نگرانی زیادی در بازار نفت به وجود آورد که در روز جمعه نیز ادامه داشت بطوریکه باز هم باعث افت بورس وال استریت گردید. مجموع موارد فوق موجب شد که قیمت نفت در سه روز آخر هفته کاهش یابد و در روز جمعه به پایین ترین سطح خود از سپتامبر سال ۲۰۰۷ تاکنون برسد.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۱۰ اکتبر ۲۰۰۸

متوسط هفته	جمعه ۱۰ اکتبر	پنجشنبه ۹ اکتبر	چهارشنبه ۸ اکتبر	سه شنبه ۷ اکتبر	دوشنبه ۶ اکتبر	روزهای هفته عنوان
۸۱/۸۹	۷۴/۰۹	۸۲/۶۶	۸۴/۳۶	۸۴/۶۶	۸۳/۶۸	نفت برنت
۸۶/۲۲	۷۷/۷۰	۸۶/۵۹	۸۸/۹۵	۹۰/۰۶	۸۷/۸۱	نفت پایه آمریکا
۷۹/۳۱	-	۷۸/۲۵	۷۷/۳۸	۸۰/۰۴	۸۱/۵۷	نفت اوپک